

Oponentní posudek
diplomové práce „Efektivita mezinárodněprávní ochrany dětí“ předložené Hanou
Jelínkovou

K tématu práce:

Předložená diplomová práce v celkovém rozsahu 62 stran textu se zabývá problematikou efektivit mezinárodněprávní ochrany dětí. Diplomantka si vybrala téma, které byt' je i v české literatuře průběžně zpracováváno, neztrácí na své aktuálnosti. Daná problematika se také mění vlivem společenských změn i vlivem vytvářených nových, či doplňování starších norem. Téma je tedy aktuální a zajímavé.

Ke zpracování tématu:

Práce je členěna do úvodu, osmi kapitol a závěru, v orientaci v práci napomáhá nejen přehledný obsah, ale i seznam použitých zkratk. Práce je zpracována s využitím primárních i sekundárních pramenů, a to odborné domácí i zahraniční literatury. Závěr shrnuje k čemu autorka po zpracování práce dospěla a lze říci, že odpovídá na otázky, které si autorka pokládá na začátku práce. Diplomantka si v práci klade za cíl sledovat a popsat vývoj mezinárodněprávní úpravy od jejích začátků až po současnost a dále se věnovat analýze soudobých pramenů, včetně kritického posouzení jejich efektivit. Tento svůj vytčený cíl postupně naplňuje, byt' k obsahové stránce mám některé dotazy. Po formální stránce nemám k práci žádných připomínek.

K obsahu práce:

V první kapitole se diplomantka věnuje více historii, kde ukazuje přechod od nezávazných dokumentů k dokumentům závazným - přijatým velmi nedávno -, v následujících kapitolách pak současným pramenům a podrobněji Úmluvě o právech dítěte a dalším relevantním instrumentům. Historické pojednání dobře ukotvuje pozdější závěry autorky. V dalších kapitolách pak nastiňuje a rozebírá povahu a dopady nástrojů v dané problematice.

Autorka se zjevně v problematice dobře orientuje, téma zpracovává promyšleně, s určitou koncepcí a záměrem. Práce je místy popisná, byt' autorka jistě disponuje potenciálem na větší zhodnocení instrumentů. Diplomantka se ale velmi výstižně zaměřila na podstatné oblasti, ve kterých poskytla ucelený přehled instrumentů a též i jejich částečné zhodnocení. K výběrů kapitol nemám výhrad. Jen bych více hodnotila efektivitu smluvních instrumentů, tedy sledovala to, co je tématem práce. V jednotlivých kapitolách pak jsou místa, která mě zaujala. Např. na str. 9 je to k efektivitě ochrany dětí položená otázka, zdali je ochrana práv dětí kogentní a zda jsou určitá práva nezávislá na vůli státu a lze se jich dovolat bez ohledu na jejich zakotvení atd. Zodpověděla si diplomantka tuto otázku a jak si ji zodpověděla? Stejně tak mě zaujala např. na str. 8 v druhém odstavci věta, kde autorka říká, že mezinárodní smlouva (např. v oblasti ochrany dětí) by se měla aplikovat v dané zemi přímo (zde odkazuje na čl. 10 Ústavy ČR), nebo by se její obsah měl odrazit ve vnitrostátním právním řádu. Nevím, zdali lze z tohoto dovodit, že autorka zastává názor, že Úmluva o

právech dítěte je self-executing smlouvou? I tuto odpověď jsem v průběhu čtení hledala a ráda bych o ní případně na ústní obhajobě diskutovala.

Práce je na mnoha místech velmi dobrá, zejména tam, kde autorka vtěluje do práce vlastní úvahy a názory; místy ale sklouzává k popisným pasážím. Ty na jednu stranu, jak jsem již výše uvedla, práci vhodně rámuji, ale autorka by se na straně druhé v budoucnu neměla bát zhodnotit jak instrumenty samotné, tak především jejich efektivitu. V závěru práce ale nalezneme velmi zajímavé zhodnocení a závěry a nejistotu autorky v projevu vlastních úvah lze připsat i tomu, že diplomová práce je jednou z prvních písemných prací, které jsou v průběhu studia práv zhotovovány.

Závěr:

Autorka prokazuje dobrou znalost dokumentů i literatury. Předložená práce je i po obsahové stránce zajímavá, kvalitní, napsána odborným jazykem, vybavena poznámkovým aparátem a seznamem literatury. Práci považuji za původní, dobře zpracovanou a doporučuji ji k obhajobě.

V ústní obhajobě pak navrhuji jako možná témata, na která by se mohla diplomantka zaměřit, následující:

1. V závěru hovoříte o tom, že je lépe chránit děti jako specifickou skupinu, a že nestačí mít tematické instrumenty na obecné úrovni. Proč je to podle Vás lepší a jak by měla vypadat smlouva, která by postačovala standardům ochrany a zároveň byla státy přijatelná (když hovoříte i o tom, jak velkým kompromisem Úmluva o právech dítěte je)?

2. Jak by měl podle Vás vypadat mechanismus, který by byl efektivní v mezinárodněprávní ochraně dětí?

3. Ačkoli se českému vnitrostátnímu právu nevěnujete, přesto si dovoluji položit otázku ohledně Vámi zmíněné kauzy vydání katarského prince (str. 38). Zmiňujete, že ochrana práv dětí není v ČR politickou prioritou. Není možné zvažovat i jiné motivy jednání ČR? Nejsou kauzy jako je „Kuřimská kauza“ a další spíše jednotlivým pochybením? Lze vidět i opačné přístupy k otázce ochrany dětí – tj. politické předřazení dané otázky? Je podle Vás možné vidět určitý směr vnímání práv dětí i v tom, že existuje ve některých vnitrostátních dokumentech spíše úprava obecná, nikoli zaměřená jen na specifickou ochranu dítěte?

V Praze dne 10. 10. 2008

Mgr. Věra Honusková